

Tenger!!!

1963-ban a KISZ KB az Expressz Utazási Iroda szervezésében egy csomó fiatal művésznek lehetőséget adott, hogy a saját pénzükön megnézhetik vágyaik földjét, Itáliát! Sokan indultunk, képzőművészek, zeneszerzők, írók, költők. Az utóbbiak közé tartoztunk mi négyen: Gerelyes Endre, Csák Gyula, Baranyi Ferenc és én. Azért említem magunkat, mert végig egy szobában laktunk, együtt jártunk piálni, együtt csavarogtunk.

A nagy római élmények egy reggeli csodával kezdődtek. Az ablaknál aludtam, s a kora reggeli napfényben kinézve a Szent Róma egyik (ez esetben enyhén koszos) szűk sikátorára, mit láttak szemeim: egy nagyobb vidéki budi terjedelmű bodega nyitott ajtaján ki-besorjáznak az olaszok és a kezükben, a hónuk alatt töménytelen literes üveg. Másnapos gyomrom erősen jelzett, hogy ez csak bor lehet! Azonnal felöltöztem és – a többieket nem zavarva – leszánguldtam a bódéhoz, amiről kiderült, hogy „borszaküzlet”.

Figyeltem, hogy az olaszok mit csinálnak, aztán én is odaálltam a pulthoz és kézzel-lábbal mutogatva kértem két üveg bort, ami olyan olcsó volt, hogy majd elájultam a gyönyörűségtől. Ez csak fokozódott, amikor a tulaj, mint egy szomjas idiótának, elmutogatta, hogy ha a 100 lírába kerülő üveget üresen visszaszolgáltatom, ő visszaad 50 lírát! Azonnal elmartam az üvegeket, fizettem és rohantam fel a szállodába a két „lámpással”! Lakótársaimat úgy ébresztettem, hogy bort csorgattam nyitott szájukba, ők pedig – parányi meglepődés után – nyelték a piát, mint kacsa a nokedlit. Gyorsan megittuk a bort, én újra lekocogtam a bodegába, ám most négy üveg piát faszoltam, szinte rikoltozva az örömtől, hiszen egy liter lőre pontosan annyiba került, mint maga a két üveg! Azt hiszem, Gerelyes Bandi is velem jött, mert nem akarta elhinni az egészet.

Érthető, hogy akkor én Rómából igen keveset láttam. Baranyi Feri tudott olaszul, így a mi bandánk nem nagyon ment a csoporttal, külön utakon fedeztük fel Rómát. Szálláshelyünk közelében volt egy csodás sugárút, a Via Nomentana, melyen mindig lelkesen és konokul elindultunk, de soha nem érkeztünk meg sehová, mert a sugárút tele volt olcsó kis trattoriákkal.

[...]

Hárman piáltunk az egyik kis trattoriában, Baranyi, Gerelyes és én. Már elég hangosan dumáltunk, helyesebben: harsányan imádtuk az olasz népet és időközben észre se vettük, hogy teljesen megtelt a terem. Egyszer csak odaült az asztalunkhoz egy olasz munkás – mint később kiderült, kőműves volt, úgy hívták, hogy Titta Maurelli – és megszólított bennünket. Baranyi ékes olasz nyelven válaszolt neki, s miközben egymást túlüvöltve örültek a szerencsének, mi Gerelyessel dumáltunk, természetesen otthoni írotársainkat fikáztuk hosszan, részletesen, amikor egyszerre olyan csend lett, hogy megdermedtünk a félelemtől.

A terem minden piása némán engem nézett, majd Titta tele pohárral a kezében felállt, rám mutatott és szélesen gesztikulálva hosszan beszélt hozzám! Erre mindenki felállt a teremben, többen felém léptek, én meg szinte összeszartam magam, hogy na, most kihúztuk a gyufát, valamin megsértődtek ezek az üvöltöző emberek és most jön a nagy-nagy verés. Ám nem ez történt.

Baranyi gyorsan tájékoztatott, hogy beszélgetés közben a háborúról is szó esett, s ő elkottyintotta, hogy én hadiárva vagyok, apám szovjet fogságban halt meg. Ez annyira szíven ütötte a kőművest – amúgy is könnyű az olaszokat szíven ütni! –, hogy ott nyomban elhatározta: fiává fogad! Szent esküvel fogadta, hogy jó apám lesz és ehhez az örökbefogadáshoz a kocsma közönségét hívta tanúnak. Ezért volt a szinte elképzelhetetlen csend, aztán a még nagyobb üvöltés és ivás, ugyanis mindenki az én egészségemre és fogadott apámra akart inni.

Így fogadtak örökbe a Via Nomentánán. Hogy onnan hogyan jutottunk vissza a szállásunkra?? – azt nem tudom. Lehet, hogy fogadott faterom cipelt el a hátán...

Részlet Soós Zoltán kéziratos visszaemlékezéseiből